

Toelichting scores

- Op schema, binnen de kaders.
- Behoeft aandacht, resultaten blijven enigszins achter bij verwachtingen.
- Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting.

10 Highlights

1 	<p>We zetten het belang van water op de kaart. Waterbewustzijn is onmisbaar in deze complexe delta.</p> <p>In het WBP6 hebben we het versterken van het waterbewustzijn integraal opgenomen. Door covid 2019 hebben we voor het schooljaar 2020-2021 de doelstelling van het bereiken van 19% van de Rijnlandse jongeren niet gehaald. We scherpen nu de strategie aan voor het schooljaar 2021-2022. Voor de (social)mediakanalen werken we met een contentkalender. Wekelijks bezien we of er actualiteiten zijn waar we op in kunnen spelen.</p>
2 ☒	<p>We verbeteren de schuldenpositie voor onze kinderen en kleinkinderen.</p> <p>We gaan door met de maatregelen voor verdere betere beheersing van de schuldenpositie. Eén daarvan is het geleidelijk structureel meer in exploitatie nemen van projecturen. In 2021 wordt er ten opzichte van de begroting 2020 € 0,7 mln. meer aan projecturen verantwoord in de exploitatie. De meevallers uit de heffingsopbrengsten verantwoord in de programmajaarrekening 2020 zijn toegevoegd aan de reserve schuldreductie (VV 12 mei 2021).</p>
3 ☒	<p>We werken aan een klimaatbestendige stad en platteland.</p> <p>Vanuit de zoetwaterregio West-Nederland is een regionale strategie opgesteld voor het Deltaplan 2022/27. Vanuit de zoetwaterregio West-Nederland is een regionale strategie opgesteld voor het Deltaplan 2022/27. Om aanspraak te kunnen maken op de impuls gelden voor klimaatadaptatie uit het Deltafonds, werken de 6 regio's uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie samen met Rijnland aan concrete voorstellen.</p>
4 	<p>We maken een omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud van onze zuiveringen en gemalen.</p> <p><u>Waterveiligheid:</u> We gebruiken de voorjaarsinspectiemethode als het Onderhoudsplan en plannen preventieve Jobs op basis hiervan in.</p> <p><u>Waterketen:</u> We liggen op koers met de uitvoering van preventief onderhoud (12 AWZI's gereed) en we ontwikkelen de bestaande onderhoudsconcepten verder door.</p> <p><u>Voldoende water en waterkwaliteit:</u> We hebben alle assetgroepen geprioriteerd en gepland op kritische volgorde van het Watersysteem. Het opmaken van Onderhoudsplannen en hieraan gekoppelde Preventieve Jobs loopt achter op de doelstelling.</p>
5 ☒	<p>KRW en biodiversiteit vertalen we in concrete maatregelen.</p> <p><u>KRW:</u> De afgesproken maatregelen uit de programmabegroting 2021 voeren we uit. Dit zou een groene score voor KRW rechtvaardigen. We hebben echter een oranje score gegeven omdat in nog maar 8 (20%) van onze waterlichamen de biologische parameters van onze vastgestelde doelen worden gehaald. In 25 waterlichamen (62,5%) is de biologische beoordeling matig en doelbereik voor de biologische parameters dichtbij. Uiterlijk in 2027 moeten al onze 40 KRW waterlichamen voldoen aan Rijnlands doelen. Hiervoor voeren we de maatregelen in KRW3 uit (aanpak van 25 waterlichamen en herstelmaatregelen in 4 waterlichamen, landbouwbeleid, synergieprojecten, baggeren, beheer en onderhoud etc.). De ervaring leert dat we rekening moeten houden met een vertraagd effect op de waterkwaliteitsverbetering.</p> <p><u>Biodiversiteit:</u> We lopen op schema met de uitvoering van het vastgestelde actieplan Biodiversiteit. Op zuiveringsterreinen onderzoeken we bij renovaties gelijk hoe we biodiversiteit mee kunnen nemen bij de inrichting.</p>
6 ☒	<p>Met nieuwe technieken werken we toe naar energieneutraliteit</p> <p>In 2020 zijn we van 53% naar 57% energieneutraliteit gegaan. Daarmee staan we 5de als het gaat om energieneutraliteit ten opzichte van andere waterschappen. In de midterm is besloten om te streven naar energieneutraliteit in 2030 in plaats van 2025. Hiertoe wordt het uitvoeringsprogramma herzien om in te kunnen spelen op nieuwe kansen en innovaties.</p>
7 ☒	<p>We bevorderen ondernemerschap en publiek-private samenwerking.</p> <p>Samen met de ZoetWaterAlliantie werken we aan het platform Value4Water.nl. We hebben een nieuw bestuursconvenant opgesteld voor de Groene Cirkels Heineken. Het deelproject uitvoeringsprogramma Klimaatbestendig Zoeterwoude Rijndijk is afgerond en er is nu opgeschaald naar de gehele gemeente. Wij zijn in overleg over onze rol in het opgeschaalde project.</p>
8 	<p>We baggeren overig water en geven zo doorstroming en waterkwaliteit een impuls</p> <p>In 2021 maken we een plan van aanpak en instrumentarium voor de uitvoering. De pilots en de informatie die hieruit volgen gebruiken we om het gesprek aan te gaan met gemeenten.</p> <p>Indicatieve metingen geven aan dat 50-75% van de overige wateren niet voldoet aan de leggerdiepte.</p>
9 ☒	<p>We bieden een wenkend perspectief in landelijke en stedelijke gebieden die kampen met bodemdaling.</p> <p>We ondersteunen samenwerkingsprojecten en werken samen in het Klimaatakkoord, de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart en Vitaal Platteland. We ondersteunen gebiedsprocessen: Kaag & Braassem, Aarlanderveen en Nieuwkoop.</p>
10 ☒	<p>We implementeren de Omgevingswet en maken het onze inwoners eenvoudiger.</p> <p>We zien dat inwerkingtreding van de Omgevingswet regelmatig is uitgesteld. Nu treedt de wet naar verwachting op 1 juli 2022 in werking. Op dat moment zullen wij aangesloten zijn op het landelijke Digitale Stelstel Omgevingswet (DSO) conform de wettelijk gestelde eisen.</p> <p>We handelen steeds meer in de geest van de Omgevingswet en maken het daarmee onze inwoners, maar ook bedrijven en andere overheden eenvoudiger. De inzet in 2021 en 2022 is voor een fors deel gericht op het via opleiding en training oefenen met de nieuwe instrumenten.</p>

Programma's

Waterveiligheid (WV)

Over het algemeen ligt het programma Waterveiligheid goed op koers. Rijnland heeft veel onderhoud gepleegd en blijft veel onderhoud plegen naar aanleiding van de voorjaarsinspectie. In totaal zijn er 50% meer meldingen ten opzichte van 2020. De versterkingsprojecten regionale keringen en de toetsing regionale keringen liggen op koers. In de midterm is geadviseerd om het op orde brengen van de vier kunstwerken in de Spaarndammerdijk en de IJsseldijk Gouda te temporiseren. Op 26 juli is in Reeuwijk een stuk dijk van enkele tientallen meters afgeschoven. De situatie is veilig gesteld en op dit moment wordt de oorzaak onderzocht, daarna wordt de kering hersteld. Het is nog niet bekend of dit ook gevolgen heeft voor de programmering van de regionale keringen.

Voldoende water (VW)

Het programma Voldoende Water is in het algemeen op koers, zowel de uitvoering van projecten als het reguliere werk. De uitvoering van de piekberging Haarlemmermeer is voortvarend gestart. De renovatie van poldergemalen en het baggerprogramma liggen op schema. Bij het baggerprogramma en de watergebiedsplannen staat de voorbereiding van werkzaamheden voor de komende jaren enigszins onder druk. De transitie naar risico-gestuurd onderhoud blijft ook de komende tijd nog de aandacht vergen, net als het in kaart brengen van de oeververdedigingen en het baggeren van overig water.

Schoon en Gezond water (S&G)

De meeste indicatoren in het programma scoren goed. Dat betekent dat we grotendeels op koers liggen om de resultaatafspraken uit de begroting te halen. De KRW3 is van start gegaan, de emissieloze uitvoering van de Langeraarse Plassen verloopt conform planning en de luchtmenginstallaties in de Nieuwe Meer en de Haarlemmermeerse Bosplas hebben we voor het zwemseizoen gerealiseerd. Voor het overig water zijn door het college (mei 2021) doelen bepaald.

Waterketen (WK)

De extra aandacht voor (de assets in) de waterketen werpt zijn vruchten af. In de periode t/m september voldoen drie zuiveringen niet aan de normen terwijl nog maar enkele jaren geleden de helft niet voldeed. De meeste indicatoren in het programma waterketen scoren goed. Dat betekent dat we grotendeels op koers liggen om de resultaatafspraken uit de begroting te halen. Als gevolg van de midterm hebben we een aantal renovaties getemporeerd waardoor op die locaties het risico toeneemt op overschrijden van de norm. Ook neemt het aantal storingen toe wat leidt tot meer correctief onderhoud en zullen we meer onderdelen tussentijds moeten vervangen. De aanbesteding van Zwanenburg is ondertussen gestart. Na een grondige analyse van de prognosecijfers voor Haarlem Waarderpolder blijkt dit niet tot een significant andere kostenraming te leiden waardoor we de uitwerking tot nieuwbouw weer oppakken. De VV heeft krediet verleend voor de uitvoering van de zonneweides op Bodegraven en Alphen als onderdeel van onze ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. De VV heeft in juni als afronding van het BOB—proces de doelen voor circulair vastgesteld. We werken aan een nadere uitwerking van dit besluit alsook een uitvoeringsprogramma energie, en de integrale aanpak van de diverse transitie.

Bestuur, Organisatie & Dienstverlening (BOD)

Het programma BOD ligt in algemene zin op koers. Er is wat uitstel of vertraging door Covid op sommige aspecten, maar de hoofdlijn is goed. Er wordt inmiddels hard gewerkt aan de voorbereidingen voor het hybride werken. Wat betreft digitale transformatie en een robuuste en veilige ICT-infrastructuur is er zorg. Er wordt heel veel gedaan, maar er is veel meer inspanning nodig om werkelijk robuust en veilig te worden. Deze zorg vraagt aandacht in de opmaat naar het MJP en de begroting van 2022.

Middelen (exploitatie en investeringen)

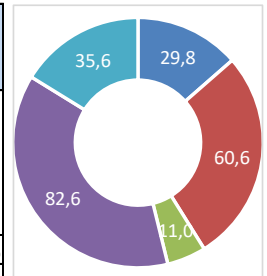
Exploitatie

Netto exploitatiekosten per programma

(x € 1,0 mln)	Begroting 2021	Prognose voorjaarsburap	Prognose zomerburap	Prognose najaarsburap	% t.o.v. begroting
Waterveiligheid	27,6	27,6	28,2	29,8	108%
Voldoende water	60,0	60,0	60,6	60,6	101%
Schoon en gezond water	11,1	11,1	11,0	11,0	100%
Waterketen	81,8	81,8	82,6	82,6	101%
B.O.D.	37,5	35,6	35,7	35,6	95%
Totale exploitatie	218,1	216,1	218,0	219,6	101%
Waterschapsbelastingen	215,3	215,3	215,3	215,5	100%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

De prognose van de netto exploitatiekosten komt totaal uit op € 219,6 mln. en is daarmee € 1,5 mln. hoger dan de begroting (€ 218,1 mln.). Bij drie programma's wordt een overschrijding van de begroting voorzien. Dit betreft Waterveiligheid (8%), voldoende water (1%) en Waterketen (1%). Dit valt allemaal binnen de marge van 10% en betreft daarom geen onrechtmatigheid. Het exploitatietekort van € 1,5 mln betreft voor € 1,6 mln. een versnelling van baggerwerkzaamheden. Deze hogere lasten kunnen gedekt worden uit de reserve baggerwerken.

Ten opzichte van de zomerburap is de prognose van de netto exploitatiekosten € 1,6 mln. hoger en de opbrengst waterschapsbelastingen € 0,2 mln. hoger. Hierna volgt een toelichting van de verschillen ten opzichte van de zomerburap.

Personeelslasten

De prognose voor de hogere personeelslasten komt t.o.v. de zomerburap iets (\pm € 0,1 mln.) gunstiger uit. In de zomerburap is een prognose afgegeven voor personeelslasten die tussen de € 1,1 en € 1,4 mln. hoger uitkomt dan begroot. Vanwege de geringe afwijkingen is in de najaarsburap hetzelfde resultaat verantwoord als in de zomerburap.

Onderhoud door derden

De prognose voor de onderhoudskosten is t.o.v. de zomerburap per saldo niet gewijzigd. Tussen de programma's is er wel een verschuiving van onderhoudskosten. Deze verschuiving wordt meegenomen in een begrotingswijziging. De verschuiving betreft:

Waterveiligheid: Hogere onderhoudskosten € 1,1 mln. door werkzaamheden die voortkomen uit de dijksinspecties. **Voldoende water:** Lagere onderhoudskosten € 1,1 mln. Dit voordeel betreft € 0,3 lager kosten voor exotenbestrijding door optimalisatie in de aanpak en door het koude voorjaar. Het overige voordeel van € 0,8 mln wordt onder andere behaald door het uitstellen van niet risicovolle werkzaamheden naar 2022.

Bijdragen derden € 0,5 mln. (Waterveiligheid)

De bijdrage van € 0,5 mln. betreft een coullance onderhoudsbijdrage voor een weg op de Steinsedijk. De gemeente is inmiddels akkoord met deze coullance bijdrage.

Verkoop opbrengsten € 1,1 mln. (Waterketen)

De verhoging van de prognose voor verkopen van eigendommen van met € 1,3 mln. in de zomerburap is met € 1,1 mln. verlaagd naar € 0,2 mln. Dit wordt veroorzaakt door een verschuiving van verkopen naar 2022.

Waterschapsbelastingen € 0,2 mln

De opbrengst van de Watersysteemheffing gebouwd komt € 1,8 mln. lager uit dan begroot. Begroot was een toename van 1% a.g.v. nieuwbouw en een gemiddelde WOZ-waardestijging voor woningen en bedrijfsgebouwen van 8%. In werkelijkheid blijkt de toename \pm 0,5% en de waardestijging gemiddeld \pm 5%. De gemiddelde waardestijging blijft achter doordat de WOZ-waarde van bedrijfsgebouwen (waaronder winkels) in de meeste gemeenten naar beneden zijn bijgesteld.

De opbrengst van de Zuiveringsheffing woningen ligt € 0,1 mln. lager dan begroot door minder nieuwbouw. De opbrengst van de Verontreinigingsheffing blijft € 0,2 mln. achter t.o.v. de begroting.

Tegenover deze twee tegenvallers staan meeropbrengsten bij de Verontreinigingsheffing, de Zuiveringsheffing bedrijven en de Zuiveringsheffing woonruimten over de (oude) jaren 2018 t/m. 2020 van in totaal € 2,3 mln.

Begrotingswijziging

Voor de afwijking van de netto exploitatiekosten van € 1,5 mln. ten opzichte van de oorspronkelijke begroting wordt een begrotingswijziging voorgesteld. De dekking van de begrotingswijziging wordt als volgt voorgesteld:

- € 1,6 mln. onttrekken uit de reserve baggerwerken;

Er vindt momenteel een versnelling plaats doordat er afzetmogelijkheden voor bagger zijn gevonden.

Hierdoor worden kosten die later waren voorzien naar voren getrokken. De achterstanden vanwege PFAS worden dit jaar weggewerkt. De hogere uitgaven van € 1,6 mln. kunnen gedekt worden uit de reserve baggerwerken.

- € 0,1 mln. te storten in de egalisereserves.

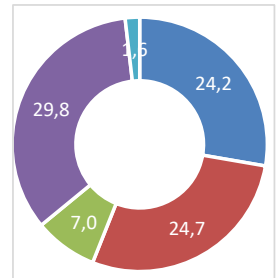
Voor de per saldo hogere waterschapsbelastingen van € 0,2 mln. wordt voorgesteld om dit te storten in de reserve schuldreductie.

Investerings

(x € 1,0 mln)	Begroting 2021	Prognose voorjaarsburap	Prognose zomerburap	Prognose najaarsburap	% t.o.v. begroting
Waterveiligheid	21,5	21,4	24,1	24,2	113%
Voldoende water	22,0	22,4	24,0	24,7	112%
Schoon en gezond water	6,8	7,3	7,6	7,0	103%
Waterketen	30,8	31,3	28,8	29,8	97%
B.O.D.	3,1	2,3	2,0	1,6	52%
Totaal bruto investeringen	84,2	84,7	86,5	87,3	104%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

De huidige prognose komt met € 87,3 mln. op 104% van de begroting. Dit betekent een hogere prognose van € 3,1 mln. met hogere investeringen voor de programma's Waterveiligheid (€ 2,7 mln. – 113%), Voldoende water (€ 2,7 mln. – 112%) en Schoon en gezond water (€ 0,2 mln. – 103%). Hiertegenover staan lagere investeringen bij de programma's Waterketen (€ 1,0 mln. – 97%) en B.O.D. (€ 1,5 mln. – 52%).

Het totaal van € 87,3 mln. (104%) voor bruto investeringen betreft een prognose. De verwachting is dat de uiteindelijke realisatie zich binnen een bandbreedte van € 81,0 en € 87,3 mln. zal bevinden (96% - 104%).

Ten opzichte van de zomerburap is de prognose € 0,8 mln. hoger. Hierna volgt een toelichting van de verschillen ten opzichte van de zomerburap.

Waterveiligheid

Spaarndam

De raming is met € 0,5 mln. naar boven bijgesteld door het bijstellen van de raming van de noodmaatregelen Kolksluis. De bouwkosten van de kademuren vallen hoger uit door de hogere grondstofprijzen (vooral hout en staal).

+ / + € 0,1 mln.

+ / + € 0,5 mln.

VIJG

De raming is met € 0,2 mln. naar beneden bijgesteld. Doordat in de midterm dit project gelabeld is om eventueel te worden stopgezet, is het project on hold gezet. Momenteel liggen er voorstellen om het project toch door te laten gaan i.v.m. subsidies van uit het HWBP.

- / - € 0,2 mln.

Balgstuwen

In 2021 zijn de verwachte uitgaven voor de balgstuwen (voorbereidingskrediet) € 0,3 mln. lager dan geraamd. Het krediet blijft ongewijzigd. De voorbereiding loopt vertraging op omdat we opnieuw met de provincie in gesprek zijn over medefinanciering. Op basis van de uitkomst van deze gesprekken beslist de VV in 2022 opnieuw over vervanging van de balgstuwen.

- / - € 0,3 mln.

Overige kleine mutaties

- / - € 0,1 mln.

Voldoende water

Piekberging Haarlemmermeer

De raming is met € 0,9 mln. naar boven bijgesteld doordat het project spoediger verloopt dan vooraf was gepland. De aannemer gaat zeer voortvarend te werk waardoor de huidige inzichten zijn dat er (binnen het contract) voor 2021 meer wordt uitgevoerd en dus ook zal worden gefactureerd.

+ / + € 0,7 mln.

+ / + € 0,9 mln.

Overige kleine mutaties

- / - € 0,2 mln.

Schoon en gezond water

De lagere investeringen voor het programma Schoon en gezond water betreft meerdere kleinere afwijkingen.

- / - € 0,6 mln.

Waterketen

11 awtg's

De raming is met € 1,2 mln. naar boven bijgesteld doordat het project spoediger verloopt dan vooraf was gepland. De verwachting is dat het project dit jaar wordt opgeleverd en daarmee een belangrijk deel van de voor 2022 geraamde middelen niet nodig te hebben.

+ / + € 1,0 mln.

+ / + € 1,2 mln.

Overige kleine mutaties

- / - € 0,2 mln.

B.O.D.

De lagere investeringen voor het programma B.O.D. betreft meerdere kleinere afwijkingen.

- / - € 0,4 mln.

Stand van zaken risicoparaagraaf

Vergeleken met de zomerburap is geen sprake van nieuwe (rest)risico's. De risico's uit zich in het algemeen in een grotere risicobereidheid, een lijn die is ingezet bij de midterm-review. De hierin uit te stellen investeringen kunnen bijvoorbeeld leiden tot hogere, nog niet begrote onderhoudskosten. Niet zozeer in 2021, maar waarschijnlijk in latere jaren zoals bleek uit het (niet begrote) uitvoeringskrediet voor de slibgistingstoren van awzi Haarlem Waarderpolder.

Verder loopt de ingezette digitalisering weliswaar, maar gaat deze minder voorspoedig. De gevolgen hiervan zijn eerder in 2022 zichtbaar dan nu. Noodzakelijke impactanalyses en marktconsultaties leveren in de loop van 2022 een helderder beeld op van de uitgaven en risico's. Nadere info staat in de risicoparaagraaf van de eveneens geagendeerde begroting 2022.

De economische gevolgen van corona (prijsstijgingen, faillissementen, tegenvallende aanbestedingen) zijn voor dit jaar nog steeds beperkt en te overzien. Wel constateren we dat diverse grondstofprijzen zijn gestegen, dat er latere leveringen door grondstofschaarste zijn en zowel minder als hogere inschrijvingen en vertragingen door een te kort aan gekwalificeerde mensen op de arbeidsmarkt. De reeds genoemde dijkverschuiving in Reeuwijk is nog onderwerp van onderzoek. De coulancebijdrage voor onderhoud van € 0,5 mln. voor de Steinsedijk aan de gemeente Krimpernerwaard is een feitelijk opgetreden risico die niet eerder in de risicoparaagraaf is gemeld.

Alles overwegende is het weerstandsvermogen voor 2021 voldoende robuust.